

Fiskālās disciplīnas
padome

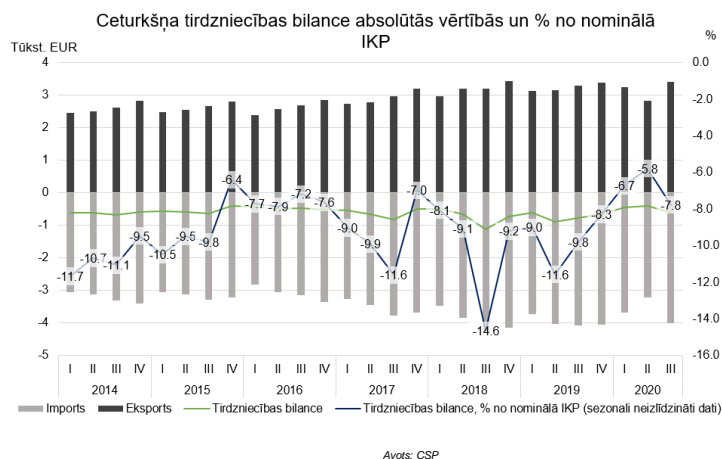
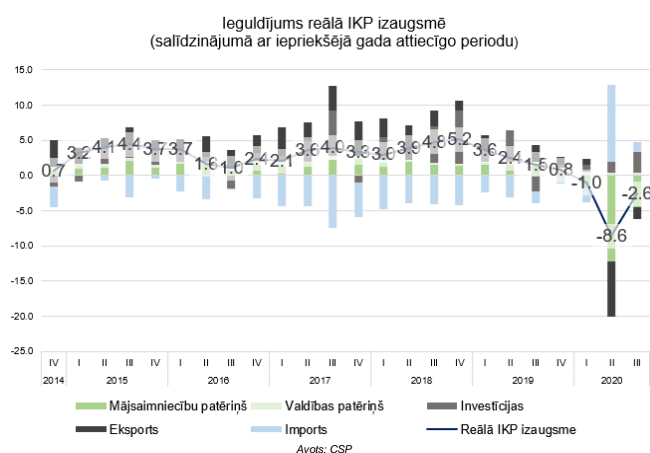
2020. gada III ceturkšņa makroekonomisko rādītāju monitorings

IKP faktiskajās cenās 2020. gada 3. ceturksnī bija 7 801,0 mljrd. EUR, lejupslīde sasniedza 2,6%. No IKP izlietojuma viedokļa pozitīvu ieguldījumu deva investīciju pieaugums (2,9%) un valdības patēriņš (0,4%), salīdzinot ar 2019. g.3.cet.

Apskatot IKP izmaiņas pa darbības veidiem ceturkšņa rezultātu pozitīvi ietekmēja lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības rezultāti (+6,3%), veselības un sociālās aprūpes nozare (+5,1%), tirdzniecība (+1,7%) un apstrādes rūpniecība (+0,1%). Tajā pašā laikā trīs visvairāk cietušās nozares ir izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozare (-28,6%), mākslas izklaides un kultūras pakalpojumi (-22,4%), kā arī transporta un uzglabāšanas pakalpojumi (-14,7%). Eksporta apjoms 3. ceturksnī pieauga par 3,1% salīdzinot ar 2019. gada atbilstošo periodu, savukārt tirdzniecības bilance noslīdēja līdz -7,8% pret IKP.

Makroekonomiskie rādītāji (sezonāli izlīdzināti)	2018 faktiskie dati				2018	2019 faktiskie dati				2019	2020 faktiskie dati				2020	Prognoze (15.06.2020 ¹)				2020 g. izpilde /prognoze
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV		2020	2021	2022	2023	
Reālā IKP izaugsme	3.0%	3.9%	4.8%	5.2%	4.0%	3.6%	2.4%	1.5%	0.8%	2.1%	-1.0%	-8.6%	-2.6%	-	-	-7.0%	5.1%	3.1%	3.1%	Augstāk par prognozēto
Nominālā IKP izaugsme	7.0%	7.9%	8.7%	9.3%	8.1%	7.4%	5.4%	3.8%	2.1%	4.5%	-0.1%	-9.5%	-3.1%	-	-	-7.4%	6.5%	5.3%	5.2%	Augstāk par prognozēto
Inflācija (patēriņa cenas)	2.0%	2.4%	2.9%	2.9%	2.5%	2.9%	3.3%	2.9%	2.2%	2.8%	1.9%	-0.4%	0.0%	-	-	0.2%	1.2%	2.0%	2.0%	Zemāk par prognozēto
IKP deflators	3.7%	3.8%	4.1%	4.0%	3.9%	3.5%	2.8%	2.2%	1.4%	2.4%	1.0%	-1.1%	-0.5%	-	-	-0.5%	1.3%	2.0%	2.0%	Prognoze izpildās

Avots: CSP, FDP, FM

Ekonomiskās attīstības priekšrocības 2020. gada III ceturksnī

Ceturkšņa vidējie konfidences rādītāji pa nozarēm bija negatīvi. Viszemākais rādītājs (-20,1%) novērots būvniecībā, arī patērētāju konfidence ir ļoti zema (-15,9%). Pakalpojumu sniedzēju konfidence neatjaunojās līdz pozitīviem rādītājiem, neskatoties uz ierobežojumu atcelšanu un ekonomiskās aktivitātes atjaunošanos, tā saglabājās vidēji (-15,5%) līmenī. Negatīvi konfidences rādītāji, tomēr augstāki nekā citās nozarēs, ir rūpniecībā un (-5,9%) un mazumtirdzniecībā (-0,5%).

Bezdarba līmenis stabilizējās jūlijā 8,8% atzīmē un augustā, septembrī sāka kristies attiecīgi līdz 8,6% un 8,3%.

Vidējā mēneša bruto darba samaksa par pilnas slodzes darbu pieauga par 5,9% jeb 64 eiro, sasniedzot 1147 EUR. Savukārt, salīdzinājumā ar 2020. gada 2. ceturksni, bruto darba samaksa pieauga par 2,7%, kas ir pozitīvi vērtējams no patēriņa viedokļa, bet no ekonomikas konkurētspējas viedokļa ir ierobežojošs faktors, it īpaši darba devējiem, kas pašlaik strādā augsts nenteiktības apstākļos.

Mazumtirdzniecības apgrozījuma pieaugums novērots vidēji 3,3% apmērā. To nodrošināja stabils apgrozījuma pieaugums pārtikas un nepārtikas produktu mazumtirdzniecībā, kā arī pieauguma atjaunošanās autodegvielas tirdzniecībā.

Jaudu noslodze apstrādes rūpniecībā, saskaņā ar CSP oktobra datiem, ir sākusi atgriezties pie š.g. janvāra rādītājiem. Kopumā apstrādes rūpniecības jaudu noslodze sasniedza 73%, bet janvārī šis rādītājs bija 74%. Mazo uzņēmumu jaudu noslodze uzlabojas, bet tomēr atpaliek no gada sākuma rādītājiem. Mazo uzņēmumu jaudu noslodze janvārī bija 67%, bet oktobrī 59%.

Apstrādes rūpniecības produkcijas izlaide III ceturksnī pieauga par 2,1%. Pozitīvu piensumu pieaugumā deva kokrūpniecības produkcijas pieaugums par 2,1% un ķīmisko vielu un produktu ražošana 0,7%.

Ekonomiskās attīstības ierobežojumi 2020. gada III ceturksnī

III ceturksnī patēriņa cenu vidējais līmenis samazinājās, augustā un septembrī novērota deflācija. Tomēr patēriņa cenas nav samazinājušās vienmērīgi, bet cenu kritums bija raksturīgs atsevišķos patēriņa segmentos - cenas būtiski kritās apdrošināšanai, izmitināšanas pakalpojumiem, personisko transportlīdzekļu ekspluatācijas izdevumiem. Samazinājās mājokļu īres maksa un elektroenerģijas, gāzes un cita kurināmā izmaksas.

Latvijas Bankas dati liecina, ka 2020. gada 3. ceturksnī turpinājās lejupslīde pakalpojumu eksportā, tam kritoties par 26,7%, šāda situācija saglabājas otro ceturksni pēc kārtas. Galvenokārt cietušie pakalpojumi ir saistīti ar kravu vai cilvēku pārvietošanos – transporta pakalpojumu lejupslīde ir 16,6% un braucienu pakalpojumu lejupslīde 11,1%

Š.g. III ceturksnī salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo ceturksni, par 21% samazinājās pārvadājumu apjoms pa ceļiem un dzelzceļiem kopā. Dzelzceļa pārvadājumu apgrozījums III cet. kritās par 12,4%. lejupslīde novērota arī sauszemes transporta pārvadājumu jomā 8,6% apmērā. Latvijas ostu ieguldījums kravu apgrozījuma apjomā uzrādīja lejupslīdi 29% apmērā. Rīgas ostā kravu apgrozījuma kritums bija 13% un Ventspils ostā – 15% apmērā.

¹ Makroekonomikas prognožu apstiprināšana (15.06.2019) <https://fdp.gov.lv/17062020-fdp-viedoklis-par-finansu-ministrijas-makroekonomisko-raditaju-prognozēm-2020-gadam-un-2021-2023gadam>